ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)
της 9ης Ιανουαρίου 1997 *

Στην υπόθεση C-255/95,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Consiglio di Stato (Ιταλία) προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο των διαφορών που εκκρεμούν ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

S. Agri SNC,

Agricola Veneta Sas

και

Regione Veneto,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία του κανονισμού (ΕΟΚ) 797/85 του Συμβουλίου, της 12ης Μαρτίου 1985, για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των γεωργικών διαρθρώσεων (ΕΕ L 93, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1760/87 του Συμβουλίου, της 15ης Ιουνίου 1987 (ΕΕ L 167, σ. 1), οι οποίοι αμφότεροι τροποποιήθηκαν από τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1094/88 του Συμβουλίου, της 25ης Απριλίου 1988 (ΕΕ L 106, σ. 28), καθώς και του κανονισμού (ΕΟΚ) 4115/88 της Επιτροπής, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, περί καθορισμού των λεπτομερειών εφαρμογής του καθεστώτος ενισχύσεων στην εκτατικοποίηση της παραγωγής (ΕΕ L 361, σ. 13),

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. C. Moitinho de Almeida, πρόεδρο τμήματος, C. Gulmann και J.-P. Puissochet (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. B. Elmer
γραμματέας: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοικήσεως,

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— η S. Agri SNC και η Agricola Veneta Sas, εκπροσωπούμενες από τη Wilma Viscardini Donà, δικηγόρο Πάδουας,

— η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον καθηγητή Umberto Leanza, προϊστάμενο της υπηρεσίας διπλωματικών διαφορών του Υπουργείου Εξωτερικών, επικουρούμενο από τον Oscar Fiumara, avvocato dello Stato,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τη Laura Pignataro και τον James Macdonald Flett, μέλη της Νομικής Υπηρεσίας,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις προφορικές παρατηρήσεις των διαδίκων κατά τη συνεδρίαση της 12ης Σεπτεμβρίου 1996,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 24ης Οκτωβρίου 1996,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με διάταξη της 21ης Μαρτίου 1995, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 24 Ιουλίου 1995, το Consiglio di Stato υπέβαλε, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ, δύο προδικαστικά ερωτήματα ως προς την ερμηνεία του κανονισμού (ΕΟΚ) 797/85 του Συμβουλίου, της 12ης Μαρτίου 1985, για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των γεωργικών διαρθρώσεων (ΕΕ L 93, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1760/87 του Συμβουλίου, της 15ης Ιουνίου 1987 (ΕΕ L 167, σ. 1), οι οποίοι αμφότεροι τροποποιήθηκαν από τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1094/88 του Συμβουλίου, της 25ης Απριλίου 1988 (ΕΕ L 106, σ. 28), καθώς και του κανονισμού 4115/88 της Επιτροπής, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, περί καθορισμού των λεπτομερειών εφαρμογής του καθεστώτος ενισχύσεων στην εκτατικοποίηση της παραγωγής (ΕΕ L 361, σ. 13).

2 Ο τροποποιημένος κανονισμός 797/85 επέβαλε στα κράτη μέλη την υποχρέωση να θεσπίσουν ένα σύστημα ενισχύσεων με σκοπό την ενθάρρυνση της «εκτατικοποιήσεως» της παραγωγής σε ορισμένους τομείς που παρουσιάζουν πλεονάσματα και, μεταξύ αυτών, στον τομέα του βοείου κρέατος, ενώ διευκρίνισε ότι η «εκτατικοποίηση» συνίσταται στη μείωση, κατά τη διάρκεια ελαχίστης περιόδου πέντε ετών, της παραγωγής του σχετικού προϊόντος τουλάχιστον κατά 20 %, χωρίς να αυξηθεί το δυναμικό παραγωγής άλλων πλεονασματικών προϊόντων.

3 Σύμφωνα με το άρθρο 1β, παράγραφος 3, του τροποποιημένου κανονισμού 797/85, τα κράτη μέλη καθορίζουν τις προϋποθέσεις χορηγήσεως της ενισχύσεως και, μεταξύ άλλων, τον τρόπο μειώσεως της παραγωγής. Όσον αφορά το βόειο κρέας, μπορούν να προβλέψουν ότι ο αριθμός των ζώων της αγέλης θα μειωθεί τουλάχιστον κατά 20 %. Καθορίζουν επίσης το ύψος της ενισχύ-

σεως, την περίοδο αναφοράς, αναλόγως της περί ης πρόκειται παραγωγής, για τον υπολογισμό της μειώσεως, καθώς και την υποχρέωση που θα πρέπει να αναλάβει ο δικαιούχος ιδίως για να εξακριβωθεί ότι η παραγωγή πράγματι μειώθηκε.

4 Με τον κανονισμό 4115/88, η Επιτροπή καθόρισε τις λεπτομέρειες εφαρμογής του συστήματος των ενισχύσεων για την «εκτατικοποίηση» της παραγωγής. Το άρθρο 4, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού προβλέπει ότι η μείωση της παραγωγής εξασφαλίζεται από τον γεωργό σύμφωνα με τις λεπτομέρειες που καθορίζουν τα κράτη μέλη σε σχέση με τη συνήθη παραγωγή της γεωργικής του εκμεταλλεύσεως που προκύπτει από τον μέσον όρο της ετήσιας παραγωγής κατά μια περίοδο αναφοράς. Τα κράτη μέλη μπορούν, μεταξύ άλλων, να προβλέψουν μια «ποσοτική» μέθοδο με βάση τις ποσότητες που πράγματι μειώθηκαν σύμφωνα με το άρθρο 6. Το άρθρο 4, παράγραφος 2, του κανονισμού διευκρινίζει ότι η περίοδος αναφοράς, που θα οριστεί από τα κράτη μέλη, πρέπει να επιτρέπει τον καθορισμό του επιπέδου της συνήθους ετήσιας παραγωγής της περί ης πρόκειται εκμεταλλεύσεως, το οποίο θα μπορεί να χρησιμεύσει ως αξιόπιστη βάση για τον υπολογισμό της μειώσεως.

5 Το άρθρο 6 του κανονισμού 4115/88 ορίζει ότι, στην περίπτωση εφαρμογής της «ποσοτικής» μεθόδου, η κατά τουλάχιστον 20 % μείωση της παραγωγής, στο επίπεδο της γεωργικής εκμεταλλεύσεως, υπολογίζεται, για κάθε ένα από τα προϊόντα τα οποία αφορά η αναληφθείσα υποχρέωση, επί του συνόλου της παραγωγής των προϊόντων αυτών από την εκμετάλλευση. Πάντοτε στην περίπτωση εφαρμογής της μεθόδου αυτής, το άρθρο 7 του κανονισμού προβλέπει, μεταξύ άλλων, ότι η μείωση της παραγωγής μπορεί να γίνει με αντίστοιχη μείωση του αριθμού των ζώων που αποτελούν την αγέλη.

6 Κατ' εφαρμογήν των ανωτέρω κανονισμών, η Ιταλία επέλεξε ως περίοδο αναφοράς, όσον αφορά τα κτηνοτροφικά προϊόντα, τις περιόδους εμπορίας 1986-87 και 1987-88. Εντούτοις, λαμβανομένου υπόψη ότι το νέο σύστημα τέθηκε σε εφαρμογή μόλις το 1990, η περίοδος κατά την οποία οι παραγωγοί αναλαμβάνουν την υποχρέωση να μειώσουν την παραγωγή τους (στο εξής: περίοδος ισχύος της υποχρεώσεως) δεν κατέστη δυνατό να αρχίσει παρά από το έτος αυτό. Ωστόσο, η ιταλική ρύθμιση λαμβάνει υπόψη τις αυξομειώσεις της παραγωγής που επήλθαν μεταξύ του τέλους της περιόδου αναφοράς και της ενάρξεως της περιόδου ισχύος της υποχρεώσεως. Ειδικότερα, σε περίπτωση εφαρμογής της ποσοτικής μεθόδου, προβλέπει ότι, αν ο αριθμός των ζώων της αγέλης μειωθεί κατά τη διάρκεια της πιο πάνω ενδιάμεσης περιόδου, ο κτηνοτρόφος δεν θα μπορεί να τύχει της ενισχύσεως όταν ο αριθμός

των ζώων των οποίων προβλέφθηκε η μείωση κατά την περίοδο ισχύος της υποχρεώσεως αποδεικνύεται κατώτερος του 20 % του αριθμού των ζώων που εκτρέφονταν κατά την περίοδο αναφοράς.

7 Οι εταιρίες S. Agri SNC και Agricola Veneta Sas, εφεσείουσες στην κύρια δίκη, υπέβαλαν στο Ispettorato regionale per l'agricoltura di Padova (Περιφερειακή Επιθεώρηση Γεωργίας της Πάδουας, στο εξής: Επιθεώρηση) αιτήσεις χορηγήσεως ενισχύσεως για την «εκτατικοποίηση» της παραγωγής βοοειδών.

8 Με αποφάσεις της 18ης Μαρτίου 1991, η Επιθεώρηση απέρριψε τις αιτήσεις αυτές με το αιτιολογικό ότι, λαμβανομένων υπόψη των ήδη γενομένων από τις εταιρίες αυτές σημαντικών μειώσεων του αριθμού των ζώων κατά την ενδιάμεση περίοδο μεταξύ του τέλους της περιόδου αναφοράς και της ενάρξεως της περιόδου ισχύος της υποχρεώσεως, η περαιτέρω μείωση των ζωικών τους κεφαλαίων, κατά το πρώτο έτος της περιόδου ισχύος της υποχρεώσεως, ήταν συνολικώς κατώτερη του 20 % του αριθμού των ζώων που εκτρέφονταν κατά την περίοδο αναφοράς.

9 Οι δύο εταιρίες αμφισβήτησαν ενώπιον του Tribunale amministrativo regionale del Veneto τη νομιμότητα των απορριπτικών αποφάσεων της Επιθεωρήσεως. Ειδικότερα, ισχυρίστηκαν ότι η κοινοτική ρύθμιση επιβάλλει, για τον υπολογισμό της μειώσεως της παραγωγής που ο παραγωγός αναλαμβάνει την υποχρέωση να πραγματοποιήσει, να χρησιμοποιείται ως βάση αποκλειστικώς η περίοδος αναφοράς που έχει καθορίσει το κράτος μέλος, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι διακυμάνσεις της παραγωγής που έλαβαν χώρα κατά την ενδιάμεση περίοδο.

10 Δεδομένου ότι το Tribunale amministrativo regionale del Veneto κήρυξε, με δύο αποφάσεις της 12ης Σεπτεμβρίου 1992, απαράδεκτες τις προσφυγές των δύο εταιριών λόγω του ότι ασκήθηκαν εκπροθέσμως, οι πιο πάνω εταιρίες άσκησαν εφέσεις κατά των αποφάσεων αυτών ενώπιον του Consiglio di Stato.

11 Εκτιμώντας ότι η λύση της διαφοράς εξαρτάται από την ερμηνεία διαφόρων διατάξεων του κανονισμού 797/85 του Συμβουλίου, όπως έχει τροποποιηθεί, και του κανονισμού 4115/88 της Επιτροπής, το Consiglio di Stato, στο πλαίσιο των δικαιοδοτικών του αρμοδιοτήτων, αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα ερωτήματα:

«1) Συμβιβάζεται προς την κοινοτική έννομη τάξη, και ειδικότερα προς το άρθρο 1β, παράγραφος 3, στοιχείο γ', του κανονισμού (ΕΟΚ) 797/85 του Συμβουλίου, της 12ης Μαρτίου 1985, για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των γεωργικών διαρθρώσεων, όπως αυτό θεσπίστηκε με το άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1094/88 του Συμβουλίου, της 25ης Απριλίου 1988, καθώς και προς τα άρθρα 4, παράγραφοι 1 και 2, 7 και 10, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΟΚ) 4115/88 της Επιτροπής, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, περί καθορισμού των λεπτομερειών εφαρμογής του καθεστώτος ενισχύσεων στην εκτατικοποίηση της παραγωγής, εθνική διάταξη η οποία, εφόσον μεσολαβεί ενδιάμεσος χρόνος μεταξύ του τέλους της περιόδου αναφοράς και της ενάρξεως της περιόδου ισχύος της υποχρεώσεως, λαμβάνει υπόψη όχι μόνο την πραγματοποιηθείσα παραγωγή (αριθμό των ζώων της αγέλης) κατά την περίοδο αναφοράς, σε σχέση με αυτή που πρέπει να πραγματοποιηθεί κατά την περίοδο ισχύος της υποχρεώσεως, αλλά και τις διακυμάνσεις της παραγωγής που έλαβαν χώρα κατά την ανωτέρω ενδιάμεση περίοδο;

2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως επί του προηγουμένου ερωτήματος, συμβιβάζεται προς την προαναφερθείσα κοινοτική ρύθμιση εθνική διάταξη προβλέπουσα, σε περίπτωση μειώσεως των ζώων της κτηνοτροφικής παραγωγής κατά την ενδιάμεση περίοδο μεταξύ του τέλους της περιόδου αναφοράς και της ενάρξεως της περιόδου ισχύος της υποχρεώσεως, όχι μόνο τη μη χορήγηση της ενισχύσεως για τα εν λόγω ζώα αλλά και τον μη συνυπολογισμό τους για τον σκοπό υπολογισμού της ελάχιστης ποσοστιαίας μειώσεως κατά 20 % της παραγωγής μεταξύ της περιόδου αναφοράς και της περιόδου ισχύος της υποχρεώσεως που συνιστά απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση της ενισχύσεως (με συνέπεια ειδικότερα τη μη καταβολή της ενισχύσεως για τα ζώα για τα οποία προβλέπεται η μείωση κατά την περίοδο ισχύος της υποχρεώσεως, όταν ο αριθμός τους είναι κατώτερος του 20 % του μέσου αριθμού των εκτραφέντων κατά την περίοδο αναφοράς ζώων);»

12 Με τα ερωτήματα αυτά, το αιτούν δικαστήριο ζητεί στην ουσία να πληροφορηθεί αν το άρθρο 1β, παράγραφος 3, στοιχείο γ', του τροποποιημένου

κανονισμού 797/85 και το άρθρο 4, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 4115/88 πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι επιτρέπουν σε κράτος μέλος, επί πτώσεως της παραγωγής κατά την ενδιάμεση περίοδο μεταξύ του τέλους της περιόδου αναφοράς και της ενάρξεως της περιόδου ισχύος της υποχρεώσεως, να εξαρτήσει σε κάθε περίπτωση τη χορήγηση της ενισχύσεως για την «εκτατικοποίηση» από την προϋπόθεση ότι η πραγματοποιηθείσα κατά την ενδιάμεση περίοδο παραγωγή μειώθηκε κατά την περίοδο ισχύος της υποχρεώσεως τουλάχιστον κατά το 20 % της παραγωγής της περιόδου αναφοράς.

13 Η Ιταλική Κυβέρνηση και η Επιτροπή προτείνουν να δοθεί καταφατική απάντηση στο ερώτημα αυτό. Κατ' αυτές, από την κοινοτική ρύθμιση προκύπτει ότι η μείωση της παραγωγής πρέπει να γίνει κατά την περίοδο ισχύος της υποχρεώσεως, βάσει της υποχρεώσεως που ρητώς ανέλαβε ο παραγωγός. Η Επιτροπή ισχυρίζεται επίσης ότι ο στόχος της κοινοτικής ρυθμίσεως επιτάσσει το να παράσχουν οι δικαιούχοι της ενισχύσεως για την «εκτατικοποίηση» αληθινό αντάλλαγμα, με την πραγματική μείωση της παραγωγής τους, εντός των προβλεπομένων αναλογιών, κατά την περίοδο αυτή.

14 Αντιθέτως, κατά τις εφεσείουσες στην κύρια δίκη, από την εν λόγω ρύθμιση προκύπτει σαφώς ότι η μείωση της παραγωγής τουλάχιστον κατά 20 % πρέπει να εκτιμάται αποκλειστικώς σε σύγκριση με την παραγωγή που πραγματοποιήθηκε κατά την περίοδο αναφοράς, όπως αυτή έχει καθοριστεί από τα κράτη μέλη, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι διακυμάνσεις της παραγωγής που έλαβαν χώρα κατά την ενδιάμεση περίοδο. Κατά τις εταιρίες αυτές, το να ληφθεί υπόψη η ενδιάμεση περίοδος καταλήγει στο να μεταβληθεί στην πράξη η περίοδος αναφοράς που καθόρισαν οι ιταλικές αρχές, την οποία παρά ταύτα είναι υποχρεωμένες να τηρούν.

15 Η τελευταία ερμηνεία πρέπει να γίνει δεκτή.

16 Συγκεκριμένα, το άρθρο 1β, παράγραφος 3, στοιχείο γ', του τροποποιημένου κανονισμού 797/85 ορίζει ότι για τον υπολογισμό της μειώσεως τα κράτη μέλη καθορίζουν την περίοδο αναφοράς ανάλογα με τη συγκεκριμένη παραγωγή. Επί πλέον, από τις συνδυασμένες διατάξεις του άρθρου 4, παράγραφοι 1 και

2, του κανονισμού 4115/88 προκύπτει ότι η περίοδος αναφοράς πρέπει να επιτρέπει ειδικά τον καθορισμό του επιπέδου της συνήθους ετησίας παραγωγής της περί ης πρόκειται εκμεταλλεύσεως, το οποίο θα μπορεί να χρησιμεύσει ως αξιόπιστη βάση για τον υπολογισμό της μειώσεως της παραγωγής, και ότι η μείωση αυτή εξασφαλίζεται από τον γεωργό σε σχέση με την παραγωγή του κατά την περίοδο αυτή. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η μείωση της παραγωγής πρέπει να προκύπτει μετά από σύγκριση της παραγωγής που πραγματοποιήθηκε κατά την περίοδο ισχύος της υποχρεώσεως με τη μέση παραγωγή κατά την περίοδο αναφοράς.

17 Η ερμηνεία που υποστηρίζουν η Ιταλική Κυβέρνηση και η Επιτροπή καταλήγει στο να γίνει η μείωση όχι επί της συνήθους παραγωγής της εκμεταλλεύσεως, όπως η παραγωγή αυτή καθορίζεται από την περίοδο αναφοράς, αλλά επί της παραγωγής που πραγματοποιήθηκε κατά την ενδιάμεση περίοδο, θεωρουμένου ότι η κατά τον τρόπο αυτόν υπολογιζομένη μείωση πρέπει μάλιστα να φθάσει το 20 % της παραγωγής της περιόδου αναφοράς. Έτσι, στο σύστημα αυτό, η περίοδος αναφοράς λαμβάνεται πλέον υπόψη μόνο για να μετρηθεί η έκταση της μειώσεως της παραγωγής.

18 Εντούτοις, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι τόσο το άρθρο 1β, παράγραφος 3, στοιχείο δ', του τροποποιημένου κανονισμού 797/85 όσο και το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 4115/88 αναφέρονται στην υποχρέωση του παραγωγού να μειώσει όντως την παραγωγή του. Εντεύθεν προκύπτει κατ' ανάγκην ότι η μείωση αυτή απορρέει από αυτήν ταύτην την υποχρέωση και επέρχεται μετά την ανάληψή της.

19 Ωστόσο, στους εν λόγω κανονισμούς δεν γίνεται καμία αναφορά σε ενδιάμεση περίοδο εκτεινόμενη μεταξύ της περιόδου αναφοράς, όπως έχει καθοριστεί από το περί ου πρόκειται κράτος μέλος, και του χρονικού σημείου κατά το οποίο ο παραγωγός αναλαμβάνει την υποχρέωσή του. Όπως τόνισε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 23 των προτάσεών του, το περιεχόμενο των ανωτέρω κανονισμών οδηγεί αντιθέτως στη σκέψη ότι αυτοί λαμβάνουν ως αφετηρία το ότι η περίοδος ισχύος της υποχρεώσεως, κατά την οποία ο παραγωγός πρέπει να μειώσει την παραγωγή του, ακολουθεί αμέσως την περίοδο αναφοράς που χρησιμεύει για τον υπολογισμό της μειώσεως αυτής. Όμως, ναι μεν η υπόθεση αυτή συνεπάγεται ότι η μείωση της παραγωγής θα είναι μεταγενέστερη της αναληφθείσας υποχρεώσεως, αλλά δεν μπορεί να συναχθεί από αυτήν ότι η πιο πάνω μείωση σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να επέλθει, εν όλω ή εν μέρει, προηγουμένως.

20 Εντούτοις, η Επιτροπή θεωρεί ότι η ερμηνεία της στοιχεί με τον στόχο της ρυθμίσεως η οποία σκοπεί να ενθαρρύνει την «εκτατικοποίηση», προβλέποντας, υπέρ του παραγωγού που αναλαμβάνει την υποχρέωση να μειώσει πράγματι την παραγωγή του, αντάλλαγμα ανάλογο της οφειλομένης στην εν λόγω «εκτατικοποίηση» απωλείας εισοδημάτων. Το σύστημα αυτό συνεπάγεται, εκ μέρους των δικαιούχων της ενισχύσεως, ένα αληθινό αντάλλαγμα μέσω της πραγματικής μειώσεως της παραγωγής τους, στις προβλεπόμενες αναλογίες, σύμφωνα με την υποχρέωσή τους και μετά την ανάληψή της. Όμως, ο παραγωγός, του οποίου η παραγωγή έχει, παραδείγματος χάριν, ήδη πέσει κατά 20 % κατά την ενδιάμεση περίοδο και ο οποίος δεσμεύεται απλώς να διατηρήσει το νέο επίπεδο παραγωγής του από τότε που ανέλαβε την υποχρέωση αυτή, δεν καταβάλλει παρεμφερή προσπάθεια.

21 Συναφώς, πρέπει να υπομνηστεί ότι η «εκτατικοποίηση» υπό την έννοια της κοινοτικής ρυθμίσεως συνίσταται στη μείωση, επί πέντε τουλάχιστον έτη, της συνήθους παραγωγής μιας εκμεταλλεύσεως και ότι το σύστημα ενισχύσεων που θέσπισε η ρύθμιση αυτή σκοπεί, με το να ενθαρρύνει την «εκτατικοποίηση», να περιορίσει τα γεωργικά πλεονάσματα. Όμως, ο στόχος της ρυθμίσεως αυτής επιτυγχάνεται και όταν ο κτηνοτρόφος, του οποίου παραδείγματος χάριν το 20 % των ζώων εσφάγη κατά την ενδιάμεση περίοδο, αναλαμβάνει την υποχρέωση να διατηρήσει το νέο του επίπεδο παραγωγής καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου που καλύπτεται από την υποχρέωσή του. Συγκεκριμένα, αν δεν είχε αναλάβει την υποχρέωση αυτή και δεν είχε καταβάλει την προσπάθεια αυτή, όλα οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο παραγωγός αυτός θα επιδίωκε τουλάχιστον να φθάσει ξανά στο σύνηθες επίπεδο της παραγωγής του αντί να τη διατηρήσει κάτω από τη δυναμικότητά του.

22 Η Επιτροπή ισχυρίστηκε επίσης ότι ο Ιταλός παραγωγός, του οποίου η παραγωγή μειώθηκε κατά την ενδιάμεση περίοδο λόγω των κρουσμάτων αφθώδους πυρετού που παρουσιάστηκαν στην Ιταλία το 1988 και 1989, θα μπορούσε να ωφεληθεί για τον λόγο αυτόν από το σύστημα της χρηματοδοτουμένης εν μέρει από την Κοινότητα αποζημιώσεως βάσει της αποφάσεως 77/97/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1976, περί χρηματοδοτήσεως από την Κοινότητα ορισμένων κτηνιατρικών ενεργειών επείγοντος χαρακτήρα (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/017, σ. 53). Συνεπώς, είναι παράλογο το να μπορέσει, αν παραστεί ανάγκη, ο παραγωγός αυτός να ωφεληθεί, λόγω της ίδιας μειώσεως της παραγωγής του, και από το σύστημα των ενισχύσεων για την «εκτατικοποίηση».

23 Όπως τόνισε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 34 των προτάσεών του, το επιχείρημα αυτό παραγνωρίζει τον διαφορετικό σκοπό των δύο συστημάτων ενισχύσεως. Ενώ το πρώτο σκοπεί να αποκαταστήσει τις ζημίες που υπέστη ο παραγωγός που επλήγη από επιζωοτία και να του παράσχει, αν παραστεί ανάγκη, τη δυνατότητα να ανασυστήσει την αγέλη του — εχέγγυο για τη συνέχιση της εκμεταλλεύσεώς του και τη διατήρηση των εισοδημάτων του —, ο στόχος του δεύτερου συνίσταται στο να ενθαρρύνει τους παραγωγούς να μειώσουν, με αντάλλαγμα την ενίσχυση, τη συνήθη παραγωγή της εκμεταλλεύσεώς τους. Έτσι, ο βάσει του πρώτου συστήματος δικαιούμενος αποζημιώσεως παραγωγός, ο οποίος παραιτείται της ανασυστάσεως του συνόλου του ζωικού του κεφαλαίου και αναλαμβάνει την υποχρέωση, επί πέντε έτη, να το διατηρήσει κάτω του 80 % του επιπέδου που ήταν πριν από την επιδημία, βρίσκεται στην ίδια κατάσταση με τον μη πληγέντα από την επιζωοτία παραγωγό ο οποίος αναλαμβάνει, σε αντάλλαγμα της ενισχύσεως για την «εκτατικοποίηση», να πωλήσει το 20 % της αγέλης του και να τη διατηρήσει στο νέο της επίπεδο κατά το ίδιο χρονικό διάστημα.

24 Ενόψει όλων των ανωτέρω, στο αιτούν δικαστήριο πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 1β, παράγραφος 3, στοιχείο γ', του τροποποιημένου κανονισμού 797/85 και το άρθρο 4, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού 4115/88 πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι δεν επιτρέπουν σε κράτος μέλος, επί πτώσεως της παραγωγής κατά την ενδιάμεση περίοδο μεταξύ του τέλους της περιόδου αναφοράς και της ενάρξεως της περιόδου ισχύος της υποχρεώσεως, να εξαρτήσει σε κάθε περίπτωση τη χορήγηση της ενισχύσεως για την «εκτατικοποίηση» από την προϋπόθεση ότι η πραγματοποιηθείσα κατά την ενδιάμεση περίοδο παραγωγή μειώθηκε κατά την περίοδο ισχύος της υποχρεώσεως τουλάχιστον κατά το 20 % της παραγωγής της περιόδου αναφοράς.

Επί των δικαστικών εξόδων

25 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Ιταλική Κυβέρνηση και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, οι οποίες υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε με διάταξη της 21ης Μαρτίου 1995 το Consiglio di Stato, αποφαίνεται:

Το άρθρο 1β, παράγραφος 3, στοιχείο γ', του κανονισμού (ΕΟΚ) 797/85 του Συμβουλίου, της 12ης Μαρτίου 1985, για τη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των γεωργικών διαρθρώσεων, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1760/87 του Συμβουλίου, της 15ης Ιουνίου 1987, οι οποίοι αμφότεροι τροποποιήθηκαν από τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1094/88 του Συμβουλίου, της 25ης Απριλίου 1988, και το άρθρο 4, παράγραφοι 1 και 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 4115/88 της Επιτροπής, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, περί καθορισμού των λεπτομερειών εφαρμογής του καθεστώτος ενισχύσεων στην εκτατικοποίηση της παραγωγής, πρέπει να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι δεν επιτρέπουν σε κράτος μέλος, επί πτώσεως της παραγωγής κατά την ενδιάμεση περίοδο μεταξύ του τέλους της περιόδου αναφοράς και της ενάρξεως της περιόδου ισχύος της υποχρεώσεως, να εξαρτήσει σε κάθε περίπτωση τη χορήγηση της ενισχύσεως για την «εκτατικοποίηση» από την προϋπόθεση ότι η πραγματοποιηθείσα κατά την ενδιάμεση περίοδο παραγωγή μειώθηκε κατά την περίοδο ισχύος της υποχρεώσεως τουλάχιστον κατά το 20 % της παραγωγής της περιόδου αναφοράς.

Moitinho de Almeida Gulmann Puissochet

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 9 Ιανουαρίου 1997.

Ο Γραμματέας
R. Grass

Ο Πρόεδρος του τρίτου τμήματος
J. C. Moitinho de Almeida